

LIETUVOS VYRIAUSIASIS ADMINISTRACINIS TEISMAS

N U T A R T I S LIETUVOS RESPUBLIKOS VARDU

2022 m. spalio 19 d.
Vilnius

Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo teisėjų kolegija, susidedanti iš teisėjų Ryčio Krasausko, Beatos Martišienės ir Skirgailės Žalimienės (kolegijos pirmininkė ir pranešėja), sekretoriaujant Laisvidai Versekienei, dalyvaujant užsieniečiui [...] ir jo atstovui advokatui Ryčiui Satkauskui, Valstybės sienos apsaugos tarnybos prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos atstovui Pavel Kolosov, vertėjai Nomedai Gritėnaitei, teismo posėdyje apeliacine žodinio proceso tvarka išnagrinėjo administracinę bylą pagal užsieniečio [...] apeliacinį skundą dėl Vilniaus regiono apylinkės teismo Švenčionių rūmų 2022 m. rugsėjo 30 d. sprendimo administracinėje byloje pagal Valstybės sienos apsaugos tarnybos prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos Užsieniečių registracijos centro teikimą dėl alternatyvios sulaikymui priemonės taikymo.

Teisėjų kolegija

n u s t a t ė :

I.

1. Valstybės sienos apsaugos tarnybos prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos (toliau – ir VSAT) Užsieniečių registracijos centras (toliau – ir URC) su teikimu kreipėsi į teismą, prašydamas taikyti [...] (toliau – ir kilmės valstybė) piliečiui [...], gim. [...] (toliau – ir Užsienietis) alternatyvią sulaikymui priemonę – apgyvendinimą URC ar kituose apgyvendinimo centruose, apgyvendinimo vietose netaikant judėjimo laisvės apribojimų šešiams mėnesiams, bet ne ilgiau kol bus įvykdytas galutinis sprendimas prieglobsčio byloje.

2. Teikimo argumentai:

3. Išnagrinėjęs Užsieniečio prieglobsčio prašymą, Migracijos departamentas prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos (toliau – ir Migracijos departamentas) 2021 m. rugsėjo 14 d. sprendimu Nr. 21S26092 (toliau – ir galutinis sprendimas) nusprendė, be kita ko, nesuteikti Užsieniečiui prieglobsčio ir išsiųsti jį iš Lietuvos Respublikos. Užsienietis šį sprendimą skundė, Vilniaus apygardos administracinis teismas 2021 m. gruodžio 20 d. sprendimu Užsieniečio skundo dalį dėl prieglobsčio ir išsiuntimo atmetė. Pagal tuo metu galiojusį reguliavimą, pirmosios instancijos teismo sprendimas nebuvo skundžiamas apeliacine tvarka, dėl to galutinis sprendimas įsiteisėjo.

4. Užsienietis 2021 m. liepos 2 d. neteisėtai kirto Lietuvos Respublikos valstybės sieną, neturėdamas asmens tapatybę patvirtinančių dokumentų. Įsiteisėjus galutiniam sprendimui, buvo pradėta Užsieniečio išsiuntimo procedūra, tačiau kilmės valstybės ambasada [...] Užsieniečio

neidentifikavo ir grįžimo pažymėjimo neišdavė, kas iš esmės Užsieniečio išsiuntimą ne tik komplikuoja, bet praktiškai jį daro neįmanomą. Atsižvelgus į tai, jog Užsienietis pagal galimybes bendradarbiavo su teisėsauga nagrinėjant jo prieglobsčio prašymą, nėra bandęs pasišalinti iš apgyvendinimo vietos ar pažeidęs apgyvendinimo vietos vidaus taisyklių, nekelia grėsmės valstybės saugumui ir viešajai tvarkai, galutinio sprendimo vykdymas gali būti įmanomas netaikant judėjimo laisvės apribojimų.

5. Atsiliepime į teikimą Užsienietis su teikimu sutiko iš dalies, prašė alternatyvią sulaikymui priemonę skirti iki 2023 m. sausio 2 d.

6. Atsiliepime į teikimą Užsienietis nurodė, jog atsižvelgus į tai, kad Užsienietis į Lietuvos Respubliką atvyko 2021 m. liepos 2 d. ir pagal Lietuvos Respublikos įstatymo „Dėl užsieniečių teisinės padėties“ (toliau – ir Įstatymas) 114 straipsnio 5 dalį, maksimalus 18 mėnesių alternatyvios sulaikymui priemonės taikymas baigiasi 2023 m. sausio 2 d., alternatyvi sulaikymui priemonė skirtina iki 2023 m. sausio 2 d.

II.

7. Vilniaus regiono apylinkės teismo Švenčionių rūmų 2022 m. rugsėjo 30 d. sprendimu teikimą tenkino – pakeitė Vilniaus regiono apylinkės teismo Širvintų rūmų 2022 m. kovo 30 d. sprendimu Užsieniečiui skirtą alternatyvią sulaikymui priemonę ir skyrė alternatyvią sulaikymui priemonę – apgyvendinimą VSAT ar kitoje tam pritaikytoje vietoje netaikant judėjimo laisvės apribojimų iki 2023 m. kovo 30 d., bet ne ilgiau nei bus užbaigta Užsieniečio išsiuntimo procedūra.

8. Priimdamas sprendimą pirmosios instancijos teismas vadovavosi Įstatymo 115 straipsnio 2 dalies 4 punktu.

9. Teismas nustatė, jog Vilniaus regiono apylinkės teismo Širvintų rūmų 2022 m. kovo 30 d. sprendimu nustatyti Užsieniečio sulaikymo pagrindai ir pratęstas jam paskirtos alternatyvios sulaikymui priemonės – apgyvendinimo VSAT ar kitoje tam pritaikytoje vietoje nustatant teisę judėti tik apgyvendinimo vietai priklausančioje teritorijoje – terminas iki 2022 m. spalio 1 d. Pirmosios instancijos teismo vertinimu, nuo minėto teismo sprendimo priėmimo Užsieniečio teisinė padėtis nepasikeitė – Užsienietis nėra prieglobsčio prašytojas, jo buvimas Lietuvos Respublikoje yra neteisėtas ir įsiteisėjęs galutinis sprendimas, todėl išlikę Užsieniečio sulaikymo pagrindai.

10. Vis dėlto, teismas konstatavo, jog Užsieniečio išsiuntimo procedūra nebaigta ir byloje nėra duomenų apie tai, kad jis keltų grėsmę valstybės saugumui ir viešajai tvarkai, taip pat, kad būtų pažeidęs jam paskirtos alternatyvios sulaikymui priemonės sąlygas. URC nurodė, jog Užsienietis jo prašymo suteikti prieglobstį nagrinėjimo metu bendradarbiavo su kompetentingomis institucijomis, todėl yra pagrindas pakeisti Užsieniečiui paskirtą alternatyvią sulaikymui priemonę ir netaikyti judėjimo laisvės apribojimų. Teismas konstatavo, jog Įstatymo 114 straipsnyje pasisakoma dėl sulaikymo, todėl alternatyvios sulaikymui priemonės terminas nustatomas iki 2023 m. kovo 30 d.

III.

11. Apeliaciniame skunde Užsienietis prašo pakeisti Vilniaus regiono apylinkės teismo Švenčionių rūmų 2022 m. rugsėjo 30 d. sprendimą ir nustatyti judėjimo laisvės apribojimų terminą iki 2023 m. sausio 1 d.

12. Apeliacinio skundo argumentai:

13. Užsieniečio alternatyvios sulaikymui priemonės taikymo terminas pagal Įstatymo 114 straipsnio 5 dalį baigiasi 2023 m. sausio 1 d. Pirmosios instancijos teismas nepagrįstai nurodo, jog ši nuostata ir termino skaičiavimo taisyklės taikomos tik realiam sulaikymui, nors negali būti neribotai laike taikoma faktiškai sulaikymui prilyginama priemonė, taip pat kitos asmens laisvę ribojančios priemonės. Teismas nepateikė argumentų, kuo remiantis atmetami Užsieniečio reikalavimai neviršyti maksimalaus sulaikymo laikotarpio, nenurodo teisės aktų, kuriais remdamasis teigia, kad alternatyvios sulaikymui priemonės taikymas nėra ribotas laike, taip apsunkindamas Užsieniečio galimybę skusti priimtą sprendimą.

14. Užsienietis Lietuvos vyriausiajam administraciniam teismui 2022 m. spalio 14 d. taip pat pateikė prašymą, kuriame tikslina apeliacinio skundo prašymą skirti Užsieniečiui alternatyvią sulaikymui priemonę – nustatytu laiku pranešti Migracijos departamentui arba VSAT apie savo buvimo vietą iki 2023 m. sausio 1 d., nurodydamas, jog Užsienietis 2022 m. spalio 12 d. sudarė darbo sutartį ir darbdavys pareiškėjui suteikia apgyvendinimą.

15. Atsiliepime į apeliacinį skundą URC prašo tenkinti apeliacinį skundą, pakeisti Vilniaus regiono apylinkės teismo Švenčionių rūmų 2022 m. rugsėjo 30 d. sprendimą ir iki 2023 m. kovo 30 d. taikyti Užsieniečio atžvilgiu alternatyvią sulaikymui priemonę – elektroninių ryšių priemonėmis kiekvieną trečiadienį nuo 8 iki 17 val. turi pranešti URC apie savo buvimo vietą.

16. Atsiliepime į apeliacinį skundą nurodoma, jog Užsienietis 2022 m. spalio 12 d. sudarė darbo sutartį ir darbdavys Užsieniečiui suteikė apgyvendinimą. Be to, Užsienietis nėra pažeidęs apgyvendinimo tvarkos taisyklių, pagal galimybes bendradarbiavo su kompetentingų institucijų pareigūnais. Atsižvelgus į nurodytas aplinkybes, šiuo atveju tikslinga ir proporcinga taikyti švelnesnę alternatyvią sulaikymui priemonę. Priemonė taikytina iki 2023 m. kovo 30 d., nes Užsieniečiui paskirta priemonė nėra tapati sulaikymui, o Įstatymo 114 straipsnio 5 dalies terminas taikomas būtent sulaikymui.

Teisėjų kolegija

k o n s t a t u o j a :

IV.

17. Nagrinėjamoje byloje ginčas iš esmės kilo dėl Užsieniečio judėjimo laisvės apribojimo termino.

18. Pirmosios instancijos teismas konstatavo, jog alternatyvi sulaikymui priemonė netaikant judėjimo laisvės ribojimų Užsieniečio atžvilgiu taikytina iki 2023 m. kovo 30 d., bet ne ilgiau nei bus užbaigta Užsieniečio išsiuntimo procedūra.

19. Apeliaciniame skunde Užsienietis nurodo, kad atsižvelgus į tai, jog Užsienietis į Lietuvos Respubliką atvyko 2021 m. liepos 2 d., maksimalus 18 mėnesių judėjimo laisvės apribojimo terminas pagal Įstatymo 114 straipsnio 5 dalį sueina 2023 m. sausio 1 d. Be to, Užsienietis pateiktame prašyme prašo pakeisti alternatyvią sulaikymui priemonę ir nustatyti, jog Užsienietis elektroninių ryšių priemonėmis nustatytu laiku turi pranešti Migracijos departamentui arba VSAT apie savo buvimo vietą (Įstatymo 115 str. 2 d. 2 p.). URC su šiuo prašymu sutinka, tačiau prašo nustatyti šios priemonės taikymą iki 2023 m. kovo 30 d.

20. Įstatymo 115 straipsnio 2 dalyje įtvirtintos alternatyvios sulaikymui priemonės, be kita ko – užsienietis elektroninių ryšių priemonėmis nustatytu laiku turi pranešti Migracijos departamentui arba Valstybės sienos apsaugos tarnybai apie savo buvimo vietą (2 p.) / apgyvendinti užsienietį Valstybės sienos apsaugos tarnyboje netaikant judėjimo laisvės apribojimų (4 p.).

21. Byloje nenustatyta, jog per apgyvendinimo laikotarpį Užsienietis būtų pažeidęs apgyvendinimo vietos taisykles ar nesilaikęs nustatytos tvarkos, keltų grėsmę valstybės saugumui ar viešajai tvarkai, nebendradarbiautų su kompetentingų institucijų pareigūnais. Be to, pagal teismui pateiktą medžiagą, Užsienietis 2022 m. spalio 12 d. sudarė darbo sutartį su ir darbdavys priėmė Užsienietį į [...] bei apgyvendino jį [...].

22. Taigi, įvertinus nurodytas aplinkybes ir siekiant veiksmingai užtikrinti Užsieniečio galimybę dirbti, nagrinėjamu atveju tikslinga taikyti švelnesnę alternatyvią sulaikymui priemonę, įtvirtintą Įstatymo 115 straipsnio 2 dalies 2 punkte – jog Užsienietis turėtų elektroninių ryšių priemonėmis turėtų pranešti Migracijos departamentui arba VSAT apie savo buvimo vietą. Teisėjų kolegija sutinka su URC pasiūlytu nustatytu laiku – kiekvieną trečiadienį nuo 8 val. iki 17 val.

23. Vertindama argumentus dėl alternatyvios sulaikymui priemonės taikymo termino, teisėjų kolegija pažymi, jog pagal nuoseklią Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo praktiką, Įstatymo 114 straipsnio 5 dalis ir joje įtvirtintas maksimalus 18 mėnesių užsieniečio sulaikymo terminas yra

taikomas taip pat ir sprendžiant alternatyvios sulaikymui priemonės taikymo klausimą (žr., pvz., 2022 m. rugsėjo 14 d. nutartį administracinėje byloje Nr. A-3803-463/2022; 2022 m. spalio 4 d. nutartį administracinėje byloje Nr. A-3878-520/2022).

24. Dėl to Įstatymo 114 straipsnio 5 dalies kontekste įvertinusi aplinkybę, jog Užsieniečio judėjimo laisvė yra ribojama nuo atvykimo momento 2021 m. liepos 2 d., teisėjų kolegija konstatuoja, jog maksimalus 18 mėnesių terminas nagrinėjamu atveju pasibaigia 2023 m. sausio 2 d. Atsižvelgus į tai, alternatyvi sulaikymui priemonė šiuo atveju taikytina iki 2023 m. sausio 2 d.

25. Apibendrinant, teisėjų kolegija konstatuoja, jog nagrinėjamu atveju yra pagrindas tenkinti Užsieniečio apeliacinį skundą ir taikyti Įstatymo 115 straipsnio 2 dalies 2 punkte įtvirtintą priemonę iki 2023 m. sausio 2 d. – Užsienietis elektroninių ryšių priemonėmis kiekvieną trečiadienį nuo 8 val. iki 17 val. turi pranešti Migracijos departamentui arba VSAT apie savo buvimo vietą.

26. Atsižvelgus į tai, apeliacinis skundas tenkinamas iš dalies ir pirmosios instancijos teismo sprendimas pakeičiamas.

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo 144 straipsnio 1 dalies 3 punktu, Lietuvos Respublikos įstatymo „Dėl užsieniečių teisinės padėties“ 114 straipsnio 5 dalimi, 115 straipsnio 2 dalies 2 punktu, teisėjų kolegija

n u t a r i a :

Užsieniečio [...] apeliacinį skundą tenkinti.

Vilniaus regiono apylinkės teismo Švenčionių rūmų 2022 m. rugsėjo 30 d. sprendimą pakeisti ir sprendimo rezoliucinę dalį išdėstyti taip:

„Teikimą patenkinti iš dalies.

Skirti užsieniečiui [...] alternatyvią sulaikymui priemonę iki 2023 m. sausio 2 d. – užsienietis elektroninių ryšių priemonėmis kiekvieną trečiadienį nuo 8 val. iki 17 val. turi pranešti Migracijos departamentui arba Valstybės sienos apsaugos tarnybai apie savo buvimo vietą.“

Nutartis neskundžiama.

Teisėjai

Rytis Krasauskas

Beata Martišienė

Skirgailė Žalimienė